

Lars Johannessen

Skudeneshavn

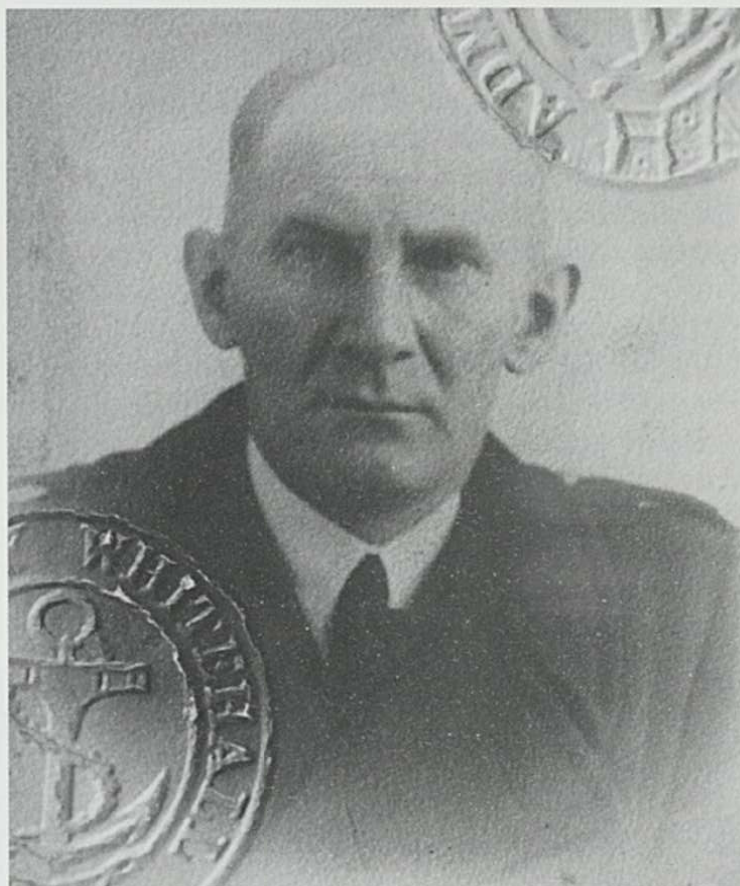
Lars Johannessen, født 21. august 1908, var sønn til Bertoldus og Gjertrud Lovise Johannessen. Familien bodde på Lahammer og Lars vokste opp der. Han fattet tidlig interesse for sjøen og sjømannsyrket var et lett valg.

Vi har bedt Riksarkivet om nærmere opplysninger om Lars og i brev av 29.1.1993 skriver de følgende: "Lars Johannessen, f. 21.08.1908, avla sin førstegangstjeneste i 1931 ombord på fartøyene «Norge», «Glommen», «Sleipner» og «Tordenskjold». Det kan bekreftes at han – etter å ha ankommet Storbritannia i 1940 – ble utskrevet til marinen den 18.10. samme år. Fra kvartermester avanserte han til (utskrevet) fenrik etter å ha gjennomgått fenrikkurs ved Rosyth-avdelingen 15.05. til 5.07.1941. Umiddelbart før og etter denne tiden sees han å ha tjenestegjort ombord på minesveiperen «Børtind». Ved dimmiteringstidspunktet den 21.01.1946 sees han å ha tilhørt «Rauma».

For ovennevnte tjenestedata og opplysninger om de aktuelle fartøyene viser vi til vedlagte kopier."

Vår videre historie om Lars tar til i 1938, da han går ombord i M/S «Vestvard».

Lars mønstret som 3. styrmann 7.4.1938. De gikk i fart på Skandinavia, USA og Det Fjerne Østen og med returlast til Vest Afrika/Frankrike. 7.3.1940 lå de i Narvik og lastet for New York der de ankom 7.4.1940 og ble liggende til 11.4. Fra New York seilte de til Kingston,

Jamaica og tok inn en del last. Skipet gikk videre den 10.5. 1940 til Fort de France, hvor de ankom 15.5 og supplerte lasten. De gikk så 31.5 til Trinidad for bunkring og gikk samme dagen for Falmouth. Norge var nå i full krig med Tyskland, og faren var stor for at de kunne bli angrepet av tyske ubåter eller raidere som opererte i dette farvannet. Men turen over Atlanteren gikk uten hendelser av noen art. Fra Falmouth gikk de til Hull med restlasten hvor de

Fødselsnr./ Birth no. F. 21.8.08	Etternavn/ Surname JOHANNESSEN	For- og mellomnavn/ First and middle name(s) Lars
---	---	--

Fartøyet navn/ Name of vessel	Stilling/ Rating	Tiltråd/ Service from	Hyre fra/ Wages from	Fratråd/ Service to	hyre til/ Wages to
VESTVARD 18.10.40 til Den norske marine	3. styrmann	070438	reddet v/forlis 27.9.40		
VESTMANRØD	2. styrmann	280147		221047	

Anne B. Hagstrøm
Anne B. Hagstrøm, e.f.

ankom 2.7.1940. Ferdiglosset i Hull gikk de 24.7 med kurs for New York og ankom der 11.8 etter å ha gått via mellomhavner. «Vestvard» gikk fra New York den 11.8 med kurs for Montreal i Canada for å ta inn last for England. De fortsatte den 24.8 til Sidney for å slutte seg til konvoi. «Vestvard» gikk fra Sidney 28.8. 1940 og turen over til England gikk uten noen hendelser. De ankom Manchester 13.9.1940. Da de var utlosset 20.9, fikk de ordre om å slutte seg til konvoi OB 218. Dette skjedde 22.9 i Liverpool. Konvoi OB 218 hadde samlet opp handelsskip som skulle til forskjellige havner i Nord-Amerika. «Vestvard» skulle tilbake til Montreal og ta inn ny last for England.

26.9 kl. 01.30 ble konvoien angrepet av tyske ubåter. Det var i farvannet vest av Bloody Foreland og det ble observert at to skip ble torpedert. Konvoien ble oppløst og «Vestvard» fortsatte på individuell kurs til neste møte-sted oppgitt i konvoiinstruksen.

Om morgenen 27.9 lå de alene ca. 350 n. mil vest av Irland i frisk bris og noe sjø. Uten forvarsel hørtes et høyt smell. Det viste seg at skipet var truffet av en torpedo på babord side ved 3-luken. Ubåten, som hadde nr. U 31, hadde Prellberg som sjef ombord. Like etter at de var truffet, stoppet motoren. Da begge livbåtene var satt på vannet, traff en ny torpedo i firerluken. Styrbord livbåt som lå langs siden, fikk store vannmengder over seg, men det lyktes å holde den lens. Babord livbåt drev aktenfor skipet, men ble truffet av en gjenstand som fløy gjennom luften under eksplosjonen og den ble ødelagt. De som tilhørte denne livbåten måtte hoppe i sjøen, men de kom seg like etter opp på en flåte som lå og fløt i nærheten. Etter en stund ble de plukket opp i styrbord livbåt, og da så de at «Vestvard» hadde kraftig babord slagside.

Det var fortsatt noen som ikke hadde klart å komme seg i livbåten og de var fortsatt ombord. Da disse hoppet i sjøen, var «Vestvard» allerede i ferd med å gå ned. Da båten sank, oppstod det et stort dragsug, og de så at en av mannskapet ble dratt ned og forsvant i havet. Alle de andre ble plukket opp av livbåten. Det hadde gått ca. 10 minutter etter at båten var truffet av torpedoen. Plutselig så de en stor, svart gjenstand stige opp av havet. Det var den tyske ubåten som nå kom opp i overflatestilling for å få en oversikt over situasjonen.

Hele mannskapet var skremt, og de var overbevist om at tyskerne ville skyte dem, slik at ingen skulle overleve torpederingen. Men like raskt som den dukket opp, forsvant den ned i dypet igjen. Mannskapet ble lettet og bestemte seg for å nå land. Det nærmeste var Irland, men distansen var drøy. De var totalt 29 personer i livbåten, inklusive konen til en av offiserene. Det var trangt om plassen, så det ble en ubehagelig reise til land. Etter en stund kjente de at kroppen begynte å stivne til, de ble sittende opp ned i båten og fikk store problemer med å bevege seg.

Etter fem dager, 1.10.1940, nådde de land ved Slane Head fyr i Irland. De var da så utslitt at flere av mannskapet måtte krype opp på stranden som de hadde kommet inn til.

Det ble hentet hjelp fra fyrtårnet som lå like i nærheten, og fire av besetningen ble brakt til sykehus i Galway. Den ene av disse var Åsmund Simonsen fra Skudeneshavn, han var elektriker ombord. Etter noen dager på sykehuset ble de fire uskrevet fordi de følte seg bedre. All stivheten var nå gått ut av kroppen: Mannskapet ga honnør til 3. styrmann Lars Johannessen.

Da skipet ble torpedert, sviktet kommandoen over skipet. Da var det at Lars Johannessen viste fremragende sjømannskap og overtok ledelsen. Den beholdt han helt til de ankom Irland, og han sørget for at mannskapet kom velberget i land. 6.10.1940 møtte mannskapet opp hos de lokale myndighetene, slik at de fikk stemplet passene og offisielt var ankommet i land. I tillegg til selve stemplet ble følgende skrevet: «Approved by H.O. to land at Holyhead on condition that the holder reports at once to the Norwegian Consul at Liverpool except for the purpose of undertaking sea employment».

To dager senere, 8.10.1940, ankom de Liverpool hvor de nå var pålagt å rapportere til Det norske konsulatet. Der fikk de vite at de hadde valg mellom å mønstre på ny båt, eller melde seg som frivillige til de norske styrkene. De tenkte raskt over mulighetene, men etter nettopp å ha blitt torpedert, var det ikke mye fristende å velge handelsflåten igjen.

Samme dag meldte Åsmund Simonsen og Lars Johannessen seg til tjeneste hos «Aliens Registration Office» i Liverpool. De ble begge innrullert i Den norske marine, og 18.10.1940 ankom de Queensferry utenfor Edinburgh i Skottland.

Lars gikk gjennom forskjellige kurs under oppholdet i Skottland. Han var ombord i «Draug» og «Heimdal» og en rekruttskole før han ble utskrevet til kvartermester. Han ble beordret ombord i minesveiperen «Børtind» som stasjonerte på østkysten av England. Det var mye miner som ble droppet fra tyske fly og de hadde en strid tårn på minesveiperne. Det var både dag- og nattsveiping for å holde skipsleden seilbar for de mange handelsskipene som trafikerte kysten rundt England. Fra kvartermester avanserte han til (utskrevet) fenrik etter å ha gjennomgått fenrik-kurs ved Rosyth-avdelingen fra 15.5 til 5.7.1941. Umiddelbart før og etter den tiden tjenestegjorde han ombord på minesveiperen «Børtind».

Av de papirene vi sitter inne med, har Lars hele tiden vært på samme sveiper under oppholdet i England. Da han ble dimmitert 21.1.1946, viser papirene at Lars var ombord i «Rauma». Han hadde gjennomlevd mange harde tårner under krigen.